

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησης 315/2015

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Β')**

Συνεδρίαση της 21ης Δεκεμβρίου 2015

Σύνθεση :

Προεδρεύων : Νικόλαος Μουδάτσος, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, κωλυομένου του Προέδρου του Τμήματος Αλέξανδρου Καραγιάννη, Αντιπροέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Θεόδωρος Ψυχογιός, Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης, Δημήτριος Χανής, Αλέξανδρος Ροϊλός, Χριστίνα Διβάνη, και Διονύσιος Χειμώνας, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια : Ιωάννα Λεμπέση, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη άνευ ψήφου).

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 116534/16-11-2015 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, (Γενική Γραμματεία Στρατηγικών & Ιδιωτικών Επενδύσεων/Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων/Διεύθυνση Έγκρισης & Παρακολούθησης Επενδύσεων/Τμήμα Νομικής Υποστήριξης).

Ερωτήματα: Ερωτάται αν: α) Εάν είναι δυνατή η έκδοση απόφασης χορήγησης προκαταβολής, ποσοστού έως και 100% της επιχορήγησης που προβλέπεται στη σχετική απόφαση υπαγωγής της επένδυσης, με την προσκόμιση ισόπωσης εγγυητικής επιστολής, προσαυξημένης κατά ποσοστό 10%, μετά την πάροδο της προθεσμίας (30.6.2015) που τάσσεται στην υπ' αριθμ. 75987/22.12.2014 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (Β' 3646), προς ικανοποίηση

αιτήσεων που έχουν υποβληθεί πριν την πάροδο της ως άνω προθεσμίας και β) στις περιπτώσεις που η απόφαση χορήγησης προκαταβολής της επιχορήγησης έχει εκδοθεί εντός της ανωτέρω προθεσμίας, αν είναι δυνατή σήμερα η εκταμίευση αυτής.

Επί των ανωτέρω ερωτημάτων, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Β΄) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Από το έγγραφο του ερωτήματος προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με τις διατάξεις του εδαφίου β΄ του στοιχείου ΙΙΙ της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν.3299/2004, όπως αυτό τροποποιήθηκε με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 18 του ν.4146/2013, καθώς και τις διατάξεις του άρθρου 1 του π.δ. 35/2011 (Α΄ 88), όπως αυτό τροποποιήθηκε με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του π.δ. 158/2013 (Α΄ 250), παρασχέθηκε η δυνατότητα χορήγησης προκαταβολής ποσοστού έως και 100% της επιχορήγησης που προβλέπεται στη σχετική απόφαση υπαγωγής της επένδυσης, με την προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής, προσαυξημένης κατά ποσοστό 10%, αρχικά μέχρι την 31.12.2014 και, κατόπιν παράτασης, μέχρι την 30.6.2015.
2. Στο πλαίσιο των ανωτέρω διατάξεων υποβλήθηκαν, πριν την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας, αιτήσεις επενδυτικών φορέων, με αίτημα τη χορήγηση προκαταβολής του συνόλου της επιχορήγησης, πλην, όμως, για τις περισσότερες από τις αιτήσεις αυτές δεν έχει εκδοθεί μέχρι σήμερα απόφαση χορήγησης της εν λόγω προκαταβολής, ενώ σε ελάχιστες περιπτώσεις έχει εκδοθεί απόφαση χορήγησης προκαταβολής της σχετικής επιχορήγησης, χωρίς, όμως, να έχει πραγματοποιηθεί η εκταμίευση αυτής.

Νομοθετικό πλαίσιο

3. Στο άρθρο 18 του ν. 4146/2013 «Διαμόρφωση Φιλικού Αναπτυξιακού Περιβάλλοντος για τις Στρατηγικές και Ιδιωτικές Επενδύσεις και άλλες διατάξεις» (Α΄ 90) και υπό τον τίτλο «Ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων» ορίζεται ότι: «1. Από τη δημοσίευση του παρόντος και έως την 31.12.2014 και με δυνατότητα παράτασης της ως άνω προθεσμίας με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μετά το τελευταίο εδάφιο του στοιχείου (iii) της περίπτωσης α΄ της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3299/2004 (Α΄261) όπως ισχύει, προστίθενται εδάφια ως ακολούθως:

«Παρέχεται η δυνατότητα προκαταβολής ποσοστού έως και 100% της επιχορήγησης που προβλέπεται στη σχετική απόφαση υπαγωγής της επένδυσης, με την προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής, προσαυξημένης κατά 10% από πιστωτικά ιδρύματα ή άλλα νομικά πρόσωπα που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχουν, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το δικαίωμα αυτό.....».

4. Στο άρθρο 8 του ν.3299/2004 «Κίνητρα Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Οικονομική Ανάπτυξη και την Περιφερειακή Σύγκλιση» (Α' 261), όπως αυτό συμπληρώθηκε με την προπαρατεθείσα διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 18 του ν.4146/2013, ρυθμίζεται το θέμα της καταβολής της επιχορήγησης, ως εξής: «1. Καταβολή της επιχορήγησης του κόστους επένδυσης α) Η καταβολή του ποσού της επιχορήγησης πραγματοποιείται σε δόσεις ως εξής: i) Το 50% του ποσού της επιχορήγησης καταβάλλεται μετά την υλοποίηση του 50% της επένδυσης και μετά από πιστοποίηση του αρμόδιου οργάνου ελέγχου του άρθρου 7 ότι υλοποιήθηκε το τμήμα αυτό του έργου και ότι ο επενδυτής συμμορφώθηκε με τους όρους και τις προϋποθέσεις της απόφασης υπαγωγής. ii) Το υπόλοιπο 50% του ποσού της επιχορήγησης καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης από το αρμόδιο όργανο ελέγχου του άρθρου 7. "iii. Παρέχεται η δυνατότητα προκαταβολής που συνολικά δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% της προβλεπόμενης στη σχετική απόφαση υπαγωγής της επένδυσης επιχορήγησης, με την προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής¹ προσαυξημένης κατά 10% από τράπεζα που είναι εγκατεστημένη και λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα. Η ανωτέρω προκαταβολή αποτελεί μέρος της συνολικά καταβαλλόμενης επιχορήγησης. Σε περίπτωση χορήγησης του συνόλου της προκαταβολής δεν εφαρμόζεται η ανωτέρω υποπερίπτωση (i).² Παρέχεται η δυνατότητα προκαταβολής ποσοστού έως και 100% της επιχορήγησης που

¹ Σημειώνεται ότι στην υπ' αριθμ. πρωτ. 26022/21.06.2012 εγκύκλιο του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας, με την οποία παρέχονται οδηγίες ελέγχου γνησιότητας εγγυητικών επιστολών και αποδέσμευσής τους (σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. α.iii της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3299/2004) στο πλαίσιο της διαδικασίας χορήγησης προκαταβολής επιχορήγησης έναντι εγγυητικής επιστολής, ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι: α) πραγματοποιείται έλεγχος της γνησιότητας και εν γένει ελλείψεων και πλημμελειών της εγγυητικής επιστολής με σχετική αλληλογραφία με την Τράπεζα έκδοσης και β) μετά την επιβεβαίωση γνησιότητας και εγκυρότητας της εγγυητικής επιστολής, συντάσσεται και προωθείται ιεραρχικά Υπουργική Απόφαση χορήγησης προκαταβολής, με αναφορά στους σχετικούς όρους και προϋποθέσεις χορήγησης.

² Η υποπερίπτωση iii της περ. α' αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 37 παρ.7^ο του ν.3522/2006 (Α' 276), με έναρξη ισχύος την 1η Ιανουαρίου 2007.

προβλέπεται στη σχετική απόφαση υπαγωγής της επένδυσης, με την προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής, προσαυξημένης κατά 10% από πιστωτικά ιδρύματα ή άλλα νομικά πρόσωπα που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχουν, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το δικαίωμα αυτό.....2.....3..... 4. Δικαιολογητικά καταβολής των ενισχύσεων α) Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και την επιχορήγηση του κόστους απασχόλησης ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών».

5. Κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 4 του άρθρου 8 του ν.3299/2004 εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 40929/2005 (Β' 1571) απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών «Περί δικαιολογητικών καταβολής των ενισχύσεων - Προκαταβολή της επιχορήγησης και καθορισμός του περιεχομένου της εγγυητικής επιστολής», στο άρθρο 1 της οποίας ορίζεται ότι: «Στις επιχειρήσεις που επενδυτικά τους σχέδια υπάγονται στις διατάξεις του ν. 3299/2004 για την ενίσχυση της επιχορήγησης παρέχεται, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 1 περ. 1 υποπ. iii του νόμου αυτού, η δυνατότητα εφάπαξ προκαταβολής που δεν θα υπερβαίνει το 30% της προβλεπόμενης στη σχετική απόφαση υπαγωγής της επένδυσης επιχορήγησης. Για την χορήγηση από τις αρμόδιες Υπηρεσίες της ποσού της προκαταβολής προϋποτίθεται: 1. Κατάθεση σχετικής αίτησης από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου. 2. Προσκόμιση εγγυητικής επιστολής για ποσό αντίστοιχο της αιτούμενης προκαταβολής, προσαυξημένο κατά 10%. 3. Υποβολή, συνημμένα, των παρακάτω δικαιολογητικών ανάλογα με τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου:.....».

6. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν.3908/2011 «Ενίσχυση Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Οικονομική Ανάπτυξη, την Επιχειρηματικότητα και την Περιφερειακή Συνοχή» (Α' 8), όπως αυτό αντικαταστάθηκε³ με την παράγραφο 2 του άρθρου 18 του ν.4146/2013 (Α' 90), ρυθμίζεται το ζήτημα της καταβολής της επιχορήγησης, ως εξής: «1.Επιχορήγηση

³ Η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν.3908/2011 πριν την αντικατάστασή της είχε ως εξής: «1. Επιχορήγηση κεφαλαίου και επιδότηση της χρηματοδοτικής μίσθωσης α. Ο τρόπος καταβολής του ποσού της επιχορήγησης και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, καθώς και η δυνατότητα χορήγησης προκαταβολής και εκχώρησης της επιχορήγησης, καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας».

κεφαλαίου και επιδότηση της χρηματοδοτικής μίσθωσης α. Ο τρόπος καταβολής του ποσού της επιχορήγησης και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, καθώς και η δυνατότητα προκαταβολικής χορήγησης μέρους ή και του συνόλου της επιδότησης αμέσως μετά την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων, καθώς και εκχώρησης μέρους ή του συνόλου της επιχορήγησης, καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων».

7. Κατ' εξουσιοδότηση της αμέσως ανωτέρω διάταξης, εκδόθηκε το π.δ. 158/2013 (Α' 250), με το άρθρο 2 παρ. 1 του οποίου τροποποιήθηκε το άρθρο 1 του π.δ. 35/2011 (Α' 88), που είχε εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν.3908/2011, όπως ίσχυε πριν την αντικατάστασή της και, έτσι, το άρθρο 2 παρ. 1 του π.δ. 158/2013 (Α' 250), διαμορφώθηκε ως εξής: « 1. Καταβολή της επιχορήγησης κεφαλαίου. Το ποσό της επιχορήγησης κεφαλαίου καταβάλλεται με απόφαση των κατά το άρθρο 11 παρ. 4 του ν. 3908/2011 αρμοδίων οργάνων, ως εξής: α. Ποσό που δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% της προβλεπόμενης στη σχετική απόφαση υπαγωγής επιχορήγησης, δύναται να καταβληθεί ως προκαταβολή στον φορέα της επένδυσης μετά από αίτηση του β..... γ. Το υπόλοιπο ποσό της επιχορήγησης καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης και της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της από το αρμόδιο όργανο ελέγχου, που αναφέρεται στην ανωτέρω περ. β. δ. Στις περιπτώσεις μη καταβολής προκαταβολής της επιχορήγησης: δα. ποσό που ανέρχεται σε ποσοστό 50% της προβλεπόμενης στη σχετική απόφαση υπαγωγής επιχορήγησης καταβάλλεται στο φορέα της επένδυσης κατόπιν αιτήματος του και εφόσον έχει πιστοποιηθεί από το αρμόδιο όργανο ελέγχου, που αναφέρεται στην ανωτέρω περίπτωση β, η υλοποίηση ίσου τουλάχιστον ποσοστού της επένδυσης καθώς και η κάλυψη της ίδιας συμμετοχής από το φορέα της επένδυσης σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με αυτό της υλοποίησης της επένδυσης του. δβ. το υπόλοιπο ποσό της επιχορήγησης καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης και της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της από το αρμόδιο όργανο ελέγχου, που αναφέρεται στην ανωτέρω περίπτωση β. 2. Εναλλακτικά από τη δημοσίευση του νόμου 4146/2013 και έως την 31-12-2014, προθεσμία που μπορεί να παραταθεί με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και

Ανταγωνιστικότητας, το ποσό της επιχορήγησης κεφαλαίου δύναται να καταβάλλεται με απόφαση των κατά το άρθρο 11 παρ. 4 του ν. 3908/2011 αρμοδίων οργάνων, ως εξής: α. Ποσό που μπορεί να ανέρχεται σε ποσοστό άνω του 50% έως και 100% της προβλεπόμενης στη σχετική απόφαση υπαγωγής επιχορήγησης, δύναται να καταβληθεί ως προκαταβολή στον φορέα της επένδυσης μετά από αίτησή του. Για τον σκοπό αυτό ο φορέας της επένδυσης οφείλει να προσκομίσει εγγυητική επιστολή, προσαυξημένη κατά ποσοστό 10% επί του αιτηθέντος ποσού της προκαταβολής, εκδοθείσα από πιστωτικά ιδρύματα ή άλλα νομικά πρόσωπα που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχουν, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το δικαίωμα αυτό

8. Κατ' εξουσιοδότηση της προπαρατεθείσας διάταξης της παραγράφου 1 του άρθρου 18 του ν.4146/2013 και της διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του π.δ. 35/2011 (Α' 88), όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 2 του π.δ. 158/2013 (Α' 250), εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 75987/2014 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (Β' 3646), στο άρθρο 1 της οποίας ορίζεται ότι: «Παρατείνεται έως την 30-06-2015 η δυνατότητα προκαταβολής έως και 100% της προβλεπόμενης στη σχετική απόφαση υπαγωγής της επένδυσης στις διατάξεις των Ν. 3299/04 (Α' 261) και 3908/11 (Α' 8) επιχορήγησης». Η ισχύς της διάταξης αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 2 της ίδιας απόφασης, αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, συνάγονται τα ακόλουθα:

9. Με τις διατάξεις του άρθρου 8 του αναπτυξιακού νόμου 3299/2004, του άρθρου 12 του νεότερου αναπτυξιακού νόμου 3908/2011 και του, κατ' εξουσιοδότηση αυτού, άρθρου 1 του π.δ.35/2011, όπως ισχύει, καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία καταβολής των ενισχύσεων. Ειδικότερα, ορίζεται ότι η καταβολή της επιχορήγησης γίνεται σε δύο δόσεις, εκ των οποίων η πρώτη, ανερχόμενη στο πενήντα τοις εκατό (50%) της προβλεπόμενης στην απόφαση υπαγωγής επιχορήγησης, καταβάλλεται μετά από πιστοποίηση υλοποίησης του πενήντα τοις εκατό (50%) της επένδυσης και η δεύτερη μετά την πιστοποίηση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Με τις ίδιες διατάξεις,

παρέχεται η δυνατότητα προκαταβολής της επιχορήγησης σε ποσοστό που δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% της προβλεπόμενης επιχορήγησης, με προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής, προσαυξημένης κατά ποσοστό 10%.

10. Περαιτέρω, με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 18 του ν.4146/2013, κατ' απόκλιση της προπαρατεθείσας βασικής ρύθμισης, επιχειρήθηκε η ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων που είχαν ενταχθεί στον αναπτυξιακό νόμο 3299/2004, με τη δυνατότητα χορήγησης, για το χρονικό διάστημα από τη δημοσίευση του νόμου έως την 31.12.2004, προκαταβολής ποσοστού έως και 100% της επιχορήγησης που προβλέπεται στη σχετική απόφαση υπαγωγής της επένδυσης, με κάλυψη εγγυητικής επιστολής. Η προθεσμία αυτή μπορούσε να παραταθεί με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας. Με τη ρύθμιση δηλαδή αυτή παρασχέθηκε η δυνατότητα στους επενδυτές να ολοκληρώσουν τις επενδύσεις τους σύντομα και με την αξιοποίηση του συνόλου της επιδότησης, ακόμη και αμέσως μετά την υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου, ενώ παράλληλα διασφαλίστηκε το δημόσιο συμφέρον, καθόσον τέθηκε ως προϋπόθεση η προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής, προσαυξημένης κατά ποσοστό 10% (βλ. αιτιολογική έκθεση του νόμου).
11. Αντίστοιχη ρύθμιση και για τον ίδιο σκοπό θεσπίσθηκε, με την παράγραφο 2 του ίδιου ως άνω άρθρου (18 του ν.4146/2013), για τα επενδυτικά σχέδια που είχαν υπαχθεί στο νεώτερο αναπτυξιακό νόμο (3908/2011). Συγκεκριμένα, με τη διάταξη αυτή παρασχέθηκε ρητή νομοθετική εξουσιοδότηση να καθορίζεται, με το προβλεπόμενο στην παράγραφο αυτή προεδρικό διάταγμα, η δυνατότητα και ο τρόπος καταβολής μέρους ή και του συνόλου της επιχορήγησης, με την ταυτόχρονη παροχή εγγυήσεων εκ μέρους των επενδυτών. Πράγματι, με την παράγραφο 1 του άρθρου 2 του π.δ. 158/2013 τροποποιήθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 1 του π.δ. 35/2011 και παρασχέθηκε η δυνατότητα προκαταβολής ποσοστού έως και 100% της επιχορήγησης από τη δημοσίευση του νόμου 4146/2013 και έως την 31-12-2014, προθεσμία που μπορούσε να παραταθεί με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.
12. Ακολούθησε η έκδοση της υπ' αριθμ. 75987/2014 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, με την οποία η ανωτέρω προθεσμία για τα επενδυτικά σχέδια που είχαν υπαχθεί σε αμφοτέρους τους ως άνω αναπτυξιακούς νόμους παρατάθηκε μέχρι την 30.6.2015 (βλ. παρ. 8 της παρούσης).

13. Με τις ανωτέρω διατάξεις, και για τον σκοπό που προπαρατέθηκε, θεσπίσθηκε, για το συγκεκριμένο ως άνω χρονικό διάστημα, ήτοι από τη δημοσίευση του νόμου και μέχρι την 30.6.2015, η δυνατότητα της Διοίκησης να χορηγήσει, ακόμα και αμέσως μετά την απόφαση υπαγωγής μέχρι και το σύνολο της προβλεπόμενης επιχορήγησης. Η εν λόγω ρύθμιση ήταν όλως εξαιρετική και απέβλεπε μεν στην ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων, πλην, όμως, η απόφαση χορήγησης ή μη της προκαταβολής, συνακολουθώντας και του ποσοστού αυτής, αφέθηκε στη διακριτική ευχέρεια της Διοίκησης, της οποίας η ενάσκηση τελούσε προφανώς σε συνάρτηση προς τα υπάρχοντα ταμειακά διαθέσιμα, τις αιτηθείσες προκαταβολές των επιχορηγήσεων και το ύψος αυτών.
14. Προϋπόθεση για τη χορήγηση της παραπάνω προκαταβολής ήταν η κατάθεση σχετικής αίτησης, η προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής, προσαυξημένης κατά ποσοστό 10% και η προσκόμιση ειδικότερων δικαιολογητικών, αναλόγως του φορέα της επένδυσης. Περαιτέρω, οι υπεύθυνοι προς εκταμίευση υπόλογοι, πριν την ενεργοποίηση της τυπικής διαδικασίας εκταμίευσης της προκαταβολής, όφειλαν να ελέγξουν τη γνησιότητα και εν γένει τυχόν ελλείψεις και πλημμέλειες των εγγυητικών επιστολών και, εφόσον επιβεβαίωναν τη γνησιότητα αυτών, να συντάξουν και προωθήσουν ιεραρχικά απόφαση καταβολής.
15. Επειδή, κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, η νομιμότητα των ατομικών διοικητικών πράξεων κρίνεται, όταν ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά, σύμφωνα με το νομοθετικό καθεστώς του χρόνου έκδοσής τους και όχι σύμφωνα με το νομοθετικό καθεστώς του χρόνου υποβολής της σχετικής αίτησης από τον διοικούμενο (ΣτΕ 710/2015, 825/2010, 302/2005, 778/2005, 922/2005, 994/2005, 2133/2003, 5755/1996 κ.α., Ολ. Ν.Σ.Κ. 207/2008, Ν.Σ.Κ. 335/2014 κ.α., επίσης Ε. Σπηλιωτόπουλος, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Έκδοση 11^η, παρ. 90 υποσημείωση 11, Π. Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, σελ. 156).
16. Περαιτέρω, από τα ανωτέρω εκτεθέντα συνάγεται ότι η έκδοση της σχετικής απόφασης για τη χορήγηση της προκαταβολής έπρεπε να λάβει χώρα το αργότερο μέχρι την τασσομένη καταληκτική ημερομηνία της 30-6-2015, μη αρκούσης απλώς και μόνο της υποβολής της σχετικής αίτησης εντός της προθεσμίας αυτής και ως εκ τούτου η έκδοση της σχετικής απόφασης μετά την ως άνω ημερομηνία δεν είναι σύννομη.

17. Επί του δευτέρου ερωτήματος κατά την ενώπιον του Τμήματος συζήτηση μεταξύ των μελών αυτού διατυπώθηκαν δύο γνώμες:

Η γνώμη της πλειοψηφίας, η οποία απαρτίσθηκε από τους Νικόλαο Μουδάτσο, Δημήτριο Χανή, Αλέξανδρο Ροϊλό, Χριστίνα Διβάνη και Διονύσιο Χειμώνα, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους (ψήφοι 5), δέχθηκε ότι στις περιπτώσεις που η σχετική απόφαση για τη χορήγηση της προκαταβολής εκδόθηκε από τη δημοσίευση του νόμου 4146/2013 ως και την 30.6.2015 είναι δυνατή η εκταμίευσή της σήμερα, παρ' ότι έχει παύσει η ισχύς των διατάξεων που προέβλεπαν τη δυνατότητα χορήγησης προκαταβολής έως και 100% της επιχορήγησης, που προβλέπεται στη σχετική απόφαση υπαγωγής της επένδυσης στους αναπτυξιακούς νόμους 3299/2004 και 3908/2011. Η γνώμη αυτή είναι σύμφωνη με το σκοπό νομοθέτησης της προαναφερθείσης δυνατότητας, που ήταν η ενίσχυση της ρευστότητας των φορέων επένδυσης, προκειμένου οι τελευταίοι να ολοκληρώσουν το εγκριθέν επενδυτικό σχέδιό τους και να θέσουν σε παραγωγική λειτουργία την επένδυσή τους σύντομα, συμβάλλοντας έτσι το ταχύτερο δυνατόν στην προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας (βλέπε άρθρο 1 ν.3908/2011).

Η γνώμη της μειοψηφίας, η οποία απαρτίσθηκε από τους Θεόδωρο Ψυχογιού και Κωνσταντίνο Χαραλαμπίδη Νομικούς Συμβούλους του Κράτους (ψήφοι 2) δέχθηκε τα εξής: Από την επιβαλλόμενη, λόγω της προφανούς εξαιρετικότητας αυτών, στενή γραμματική ερμηνεία των διατάξεων του εδαφίου β' του στοιχείου ΙΙΙ της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν.3299/2004, όπως αυτό τροποποιήθηκε με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 18 του ν.4146/2013, καθώς και των διατάξεων του άρθρου 1 του π.δ. 35/2011 (Α' 88), όπως αυτό τροποποιήθηκε με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του π.δ. 158/2013 (Α' 250), συνάγεται ότι ακόμη και στην περίπτωση που η οικεία διοικητική πράξη για την προκαταβολή του συνόλου της επιχορήγησης έχει εκδοθεί πριν από την καταληκτική ημερομηνία της 30.6.2015, η εκταμίευση και απόδοση αυτής μετά την ως άνω ημερομηνία είναι σαφώς ανεπίτρεπτη. Η άποψη αυτή ενισχύεται και από την τελολογική ερμηνεία των διατάξεων που θέσπισαν τις καταληκτικές ημερομηνίες για τη δυνατότητα συνολικής προκαταβολής, όπως αναπτύσσεται παραπάνω (παράγραφος 13), αφού η άσκηση της εν λόγω δυνατότητας συναρτάται απόλυτα προς τα υπάρχοντα ταμειακά διαθέσιμα, τις

αιτηθείσες προκαταβολές των επιχορηγήσεων και το ύψος αυτών, οπότε η καθιονδήποτε τρόπο υπέρβαση της καταληκτικής ημερομηνίας κείται εκτός της, ρητώς εκφρασθείσης, νομοθετικής βούλησης. Η ως άνω εκταμίευση, αποδιδόμενη στις επίμαχες διατάξεις με τον όρο (προ) καταβολή, συνιστά υλική ενέργεια που υλοποιεί σχετική διοικητική πράξη, δύναται, όμως, καίτοι συνδεδεμένη προς αυτήν, να μη πραγματοποιηθεί τελικά, ενόψει ειδικής νομοθετικής πρόβλεψης, όπως εν προκειμένω, ανεξαρτήτως της νομιμότητας και εγκυρότητας της διοικητικής πράξης που την προβλέπει.

Απάντηση

Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων, επί των τεθέντων ερωτημάτων το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Β') γνωμοδοτεί, ως εξής:

18. Επί του πρώτου ερωτήματος, ομοφώνως, ότι δεν είναι δυνατή, μετά την πάροδο της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας (30-6-2015), η έκδοση απόφασης χορήγησης προκαταβολής σε ποσοστό άνω του 50% έως και 100% της προβλεπόμενης στη σχετική απόφαση υπαγωγής επιχορήγησης προς ικανοποίηση αιτήσεων, έστω και αν αυτές είχαν υποβληθεί εντός της προθεσμίας αυτής και
19. Επί του δευτέρου ερωτήματος, κατά πλειοψηφία, ότι στις περιπτώσεις που η απόφαση χορήγησης της προαναφερθείσης προκαταβολής είχε εκδοθεί μέχρι την 30-6-2015 η Διοίκηση δύναται να καταβάλει αυτήν, εκταμιεύοντάς την και μετά την ως άνω ημερομηνία.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 31-12-2015

Ο Προεδρεύων

Νικόλαος Μουδάτσος

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Η Εισηγήτρια

Ιωάννα Λεμπέση

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ